

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2025>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstiniene
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskas
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renasas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiūtė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odetta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

ELEKTRONINIŲ CIGAREČIŲ SUKELIAMA ŽALA PLAUČIAMS

Autorius. Marija JERŠOVA, III kursas

Vadovas. Doc. dr. Virginija ŠILEIKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Krūtinės ligų, imunologijos ir alergologijos klinika.

Tikslas. Apžvelgti naujausią literatūrą apie elektroninių cigarečių sukeliama žalą plaučiams

Metodai. Literatūros apžvalga atlikta remiantis 2020–2025 m. PubMed duomenų baze, naudojant raktinius žodžius EVALI, e-cigarette, lung inflammation, lung injury, vaping, vaping and anxiety. Pagrindiniai įtraukimo kriterijai: nesenesnės kaip 5 m., pilno teksto prieinamumas anglų kalba. Apžvalgai atrinkta 15 publikacijų įtraukiant *apžvalginius mokslinius straipsnius, klinikinius atvejus.*

Rezultatai. Elektroninės cigaretės pristatytos 2004 m. kaip mažiau žalinga rūkymo alternatyva, tačiau daugėja duomenų, neigiančių šiuos teiginius. E. cigaretėse kaitinant skystį aukštoje temperatūroje susidaro aerosolis, pernešantis kenksmingas medžiagas į plaučių parenchimą. Šie skysčiai turi skonio priedų, skiediklių, nikotino, THC, rečiau – be nikotino, THC. EVALI (elektroninių cigarečių ar garinimo sukeltas plaučių pažeidimas) yra nauja būklė. Ji yra ūminio plaučių pažeidimo forma, kuriai būdingi įvairūs pažeidimo variantai: ūminė fibrininė pneumonija, difuzinis alveolių pažeidimas (DAD), organizuojanti pneumonija, lipoidinė pneumonija. Pacientams aptinkama teigiama geležies dažų reakcija makrofaguose ir aukštesni lakiųjų organinių junginių kiekiai cheminiuose tyrimuose. EVALI diagnostikos kriterijai yra abiejų plaučių infiltratai, paneigus alternatyvias diagnozes pacientui, kuris per pastarąsias 90 dienų rūkė e. cigaretes. Radiologiniai tyrimai dažniausiai rodo išplitusius konsoliduotus šešėlius krūtinės rentgenogramoje, o KT – abipusį matinio stiklo vaizdą, dažniausiai apatinėse plaučių dalyse. Kitais atvejais būna DAD, ūminė eozinofilinė pneumonija ir plaučių hemoragija. Pagrindinės EVALI priežastys - inhaliuojamas tokoferolio acetatas, vidutinių grandžių trigliceridų aliejus, kiti lipidai, esantys e. cigarečių skystyje. E. cigarečių vartojimas susijęs su didesne depresijos (34%), nerimo (17%), impulsyvumo (38%) tikimybe lyginant su jų nevartojimu.

Išvados. Elektroninės cigaretės nėra mažiau žalinga rūkymo alternatyva, nes sukelia plaučių pažeidimus. EVALI yra sunkus ūminis plaučių pažeidimas, išsivystantis rūkant e. cigaretes ir susijęs su įkepiamu tokoferolio acetatu ir kitais lipidais. Rūkantiems e. cigaretes stipriau pasireiškė depresijos ir nerimo simptomai bei impulsyvumas.

Raktažodžiai. EVALI; elektroninės cigaretės; pneumonija; plaučių pažeidimas; garinimas; garinimas ir nerimas.